

UDC 615.1:339.13.021:614.27(477.54)

<https://doi.org/10.24959/nphj.20.10>

Sv. G. Moroz, A. S. Nemchenko, M. V. Podgaina, A. M. Lebedyn

National University of Pharmacy, Ukraine

The analysis of features of retail pharmaceutical market at the regional level

Aim. To analyze the current state of the retail pharmaceutical market and identify the typical trends in the development of pharmacy networks at the regional level in the Kharkiv region.

Materials and methods. For the study the data regarding the number of licensed drug retailers from the Licensure Register for compounding medicines (in pharmacy conditions), wholesale and retail sale of medicines in the Kharkiv region, statistical data, and legislative base of retail sale of medicines were used.

The general methods of scientific knowledge, such as analysis and synthesis, analogy and comparison; grouping method, graphical and statistical methods were used in the study.

Results and discussion. Based on the data of the Licensure Register for compounding medicines (in pharmacy conditions), wholesale and retail sale of medicines in the Kharkiv region the business entities engaged in the retail sales have been analyzed. The analysis of all licensees of drug retail sale in the region has been conducted, and they have been distributed according to the size of pharmacy networks: single, small, medium, big, large and mega networks. It has been found that about a half of the pharmaceutical retailers registered are represented by a single pharmacy network. By the number of retail points (pharmacy or pharmacy point) in the region small and big pharmacy networks dominate. The pharmacy networks, which sizes have structural features of monopoly, have been determined. The typical tendencies for cities and rural areas of the region have been shown. The changes concerning activity in the field of retail sale of medicines have been analyzed.

Conclusions. The analysis of the current trends of the development of pharmacy networks in the Kharkiv region has shown an ambiguous situation. On the one hand, the official data of the Register of places of wholesale and retail sale of medicines has indicated a fairly healthy competition at the retail pharmaceutical market of the region since only one pharmacy network has been registered among pharmacy mega-networks (which have more than 50 points of sales). On the other hand, in the region there are structural features of the monopoly of several pharmacy networks registered as different business entities, and have about 20-25 points of sales, however, in fact, they operate as a pharmacy mega-network with a number of retail points of sales of about 100. This situation is threatening in terms of monopolization and requires a significant legislative regulation.

Key words: retail pharmaceutical market; retail sale of pharmaceuticals; pharmacy network; retail outlet; pharmacy

С. Г. Мороз, А. С. Немченко, М. В. Подгайна, А. М. Лебедин

Національний фармацевтичний університет, Україна

Аналіз особливостей роздрібного фармацевтичного ринку на регіональному рівні

Мета роботи. Аналіз сучасного стану роздрібного фармацевтичного ринку та виявлення характерних тенденцій розвитку аптечних мереж на регіональному рівні у межах Харківської області.

Матеріали та методи. Для дослідження використані дані Ліцензійного реєстру з виробництва лікарських засобів (в умовах аптеки), оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами по Харківській області щодо кількості ліцензіатів роздрібної торгівлі лікарськими засобами, статистичні дані, законодавча база з питань роздрібної торгівлі лікарськими засобами. У роботі використовувались загальні методи наукового пізнання: аналізу та синтезу, аналогії та порівняння; метод групування, графічний, статистичний методи.

Результати та їх обговорення. На підставі даних Ліцензійного реєстру з виробництва лікарських засобів (в умовах аптеки), оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами по Харківській області проаналізовано господарючі суб'єкти, що займаються роздрібною торгівлею. Проведено аналіз усіх ліцензіатів роздрібної торгівлі ЛЗ регіону та розподілено їх за розмірами аптечних мереж: одиночні, малі, середні, крупні, великі та мегамережі. Визначено, що близько половини зареєстрованих суб'єктів роздрібної торгівлі фармацевтичними товарами представлені одиночними аптечними мережами. За кількістю торгових точок у регіоні переважають малі та крупні аптечні мережі. Визначено ті мережі, розміри яких мають структурні ознаки монополізму. Показано тенденції, характерні для міст та сільських територій регіону. Проаналізовано зміни щодо ведення діяльності у сфері роздрібної реалізації лікарських засобів.

Висновки. Аналіз сучасних тенденцій розвитку аптечних мереж у Харківській області засвідчив неоднозначну ситуацію. З одного боку, офіційні дані Реєстру місць провадження діяльності з оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами вказують на досить здорову конкуренцію на роздрібному фармацевтичному ринку регіону, адже серед мегамереж (які мають у складі більше 50 торгових точок) зареєстрована лише одна аптечна мережа. З іншого, – у регіоні наявні структурні ознаки прихованого монополізму декількох аптечних мереж, які зареєстровані як різні суб'єкти господарювання і мають у своєму складі близько 20-25 торгових точок, проте фактично вони ведуть свою діяльність як мегамережі з кількістю торгових точок близько 100. Така ситуація є загрозливою з точки зору монополізації та потребує значного законодавчого врегулювання.

Ключові слова: роздрібний фармацевтичний ринок; роздрібна реалізація лікарських засобів; аптечна мережа; торгова точка; аптечний заклад

С. Г. Мороз, А. С. Немченко, М. В. Подгайна, А. Н. Лебедин
Национальный фармацевтический университет, Украина

Анализ особенностей розничного фармацевтического рынка на региональном уровне

Цель работы. Анализ современного состояния розничного фармацевтического рынка и изучение характерных тенденций развития аптечных сетей на региональном уровне в пределах Харьковской области.

Материалы и методы. Для исследования использованы данные Лицензионного реестра по производству лекарственных средств (в условиях аптеки), оптовой и розничной торговли лекарственными средствами по Харьковской области по количеству лицензиатов розничной торговли лекарственными средствами, статистические данные, законодательная база по розничной торговле лекарственными средствами.

В работе использовались общие методы научного познания: анализа и синтеза, аналогии и сравнения; метод группировки, графический, статистический методы.

Результаты и их обсуждение. На основе данных Лицензионного реестра по производству лекарственных средств (в условиях аптеки), оптовой и розничной торговли лекарственными средствами по Харьковской области проанализированы хозяйствующие субъекты, занимающиеся розничной торговлей. Проведен анализ всех лицензиатов розничной торговли лекарственными средствами региона и они распределены по размерам аптечных сетей: одиночные, малые, средние, крупные, большие и мегасети. Определено, что около половины зарегистрированных субъектов розничной торговли фармацевтическими товарами представлены одиночными аптечными сетями. По количеству торговых точек в регионе преобладают малые и крупные аптечные сети. Определены те сети, размеры которых имеют структурные признаки монополизма. Показаны тенденции, которые характерны для городов и сельских территорий региона. Проанализированы изменения по ведению деятельности в сфере розничной реализации лекарственных средств.

Выводы. Анализ современных тенденций развития аптечных сетей в Харьковской области выявил неоднозначную ситуацию. С одной стороны, официальные данные Реестра мест осуществления деятельности по оптовой и розничной торговли лекарственными средствами указывают на достаточно здоровую конкуренцию на розничном фармацевтическом рынке региона, ведь среди мегасетей (имеющих в составе более 50 торговых точек) зарегистрирована только одна аптечная сеть. С другой, – в регионе имеются скрытые структурные признаки монополизма нескольких аптечных сетей, которые зарегистрированы как различные субъекты хозяйствования и имеют в своем составе около 20-25 торговых точек, однако фактически они ведут свою деятельность как мегасети с количеством торговых точек около 100. Такая ситуация является угрожающей с точки зрения монополизации и требует значительного законодательного урегулирования.

Ключевые слова: розничный фармацевтический рынок; розничная реализация лекарственных средств; аптечная сеть; торговая точка; аптечное учреждение

Introduction. The pharmaceutical market is an important part of the pharmaceutical supply system in the country. In modern conditions, it performs many functions; among them one of the most important functions is social. All changes taking place in the economy of the country and the health sector have a particularly significant impact on the retail segment of the market. The pharmacy as the final link of a complex distribution network plays a key role in the pharmaceutical providing system of the population.

Pharmacy institutions are an element of the pharmaceutical market infrastructure formation, which have different character and directions of activity, organizational and legal forms, and types of property. One of the most important trends inherent to the domestic pharmaceutical market is development of processes of consolidation and concentration of pharmaceutical companies. Consolidation of pharmaceutical retail sales means that network pharmacies are united and absorb each other. Pharmacy networks (PN) are gradually becoming an important “players” at the domestic pharmaceuticals market. Particularly noteworthy is that today the retail pharmaceutical market of Ukraine has features of latent monopolization of PN. A similar situation is threatening from the pharmaceutical safety point of view.

A sufficient number of works is devoted to the analysis of functioning and development of pharmacy networks. In particular, O. V. Posilkina and Zh. V. Mala

studied the factors of PN competitiveness in Ukraine, as well as the experience of regulating of the PN activity in Ukraine and abroad [1-2]; modern directions of development of pharmacy networks were the subject of the research of Z. M. Mnushko and G. S. Babicheva [3]; the organizational and economic principles of development of pharmacy network business structures were defined in the work of L. Z. Kit [4].

The analysis of publications has shown that the work devoted to the study of regional peculiarities of the development of the retail pharmaceutical market is practically absent, and the issues of monopolization of PN at the regional level remain unclear.

The **aim** of the work is to analyze the current state of the retail pharmaceutical market and identify the typical trends in the development of pharmacy networks at the regional level in the Kharkiv region.

Materials and methods. For the study the data regarding the number of licensed drug retailers from the Licensure Register for compounding medicines (in pharmacy conditions), wholesale and retail sale of medicines in the Kharkiv region, statistical data, and legislative base of retail sale of medicines were used.

The general methods of scientific knowledge, such as analysis and synthesis, analogy and comparison; grouping method, graphical and statistical methods were used in the study.

Results and discussion. The Kharkiv region differs from others by concentration of all components of the pharmaceutical industry (education, science, production and sale of medicines). It allows solving the branch tasks in complex way, and is one of the flagships of pharmacy. The Kharkiv region occupies the 4th place by the concentration of pharmacy institutions among the regions of Ukraine. On average, one retail sale point (SP) in Ukraine has about 2 thousand inhabitants. The structure of SP distribution corresponds to the structure of the population by regions in general.

According to the Register of places of wholesale and retail sales of medicines, as of 2019, there are 367 business entities operating in the Kharkiv region representing by 1369 pharmacies. The general characteristics of the retail pharmaceutical market of the Kharkiv region are presented in Tab. 1

During the study PN were divided according to the classification: single, small (2-5 SP), medium (6-10 SP), big (11-25 SP), large (26-50 SP) and mega networks (more than 50 SP).

Data of Tab. 1 indicate that the structure of the retail pharmaceutical segment is presented by both single pharmacy institutions, which number is 188 (49.5 %), and pharmacies combined into PN. At the same time, the share of economic entities, including one SP, accounts for 13.7 % of all SP. These are business entities with private ownership, most of them are private limited liability companies.

The majority of business entities (50.5 %) are combined into PN, while the networks are dominated by small networks (38.9 %), including 401 SP, and it is 29.3 % of the total number of SP. The largest number of business entities in the Kharkiv region is represented by 2 SP – 22.5 % (12.3 % of the total number of SP). At the second place among PN there are large networks (10-25 SP), which make up 25.8 % of the total number of pharmacy institutions in the region. At the same time, six of these PN are represented by eleven SP: “Titan” Ltd. (“Zdorovia” network), “Pridneprovsk Pharmaceutical Company” Ltd., Pharmacy No. 308 Ltd., Pharmacy 216 Ltd., Konovalova – physical person, as well as the communal property pharmacy “Lozova Municipal Pharmacy Communal Enterprise”.

Comparison of the number of licensees and the number of places of their economic activity shows that each licensee has 3.7 times more places of activity than the number of licenses. This may indicate that most of the licensees have an extensive network of pharmacy institutions, i.e. they work in the pharmacy network format.

Big PN (26-50 SP) in the Kharkiv region, according to the License Registry, are only 7 entities: PF “Gamma-55”, PE “Pharmacy 2011”, PE “Farmarost 2011”, PE “Temp 2011”, “The low prices Pharmacy. Kharkiv” Ltd., the State wholesale-retail enterprise “Regional Pharmacy warehouse”, and the municipal enterprise “Municipal Pharmacy of Kharkiv”. Attention is drawn to the fact that the first four of the above mentioned entities belong to one network “Pharmacy 9-1-1”, and therefore, in total, they consist of 150 SP. According to the website of

this PN there are 237 pharmacy institutions in the structure in the Kharkiv region. Thus, there are structural signs of monopoly. A similar situation occurs with “Magnolia” Ltd., which is known as PN “The low prices Pharmacy”. In the Kharkiv region this PN is represented by several entities: “Magnolia” Ltd. (16 SP), “The low prices Pharmacy. Kharkiv” Ltd. (31 SP), “The low prices Pharmacy. Poltava” Ltd. (10 SP). In total, there are 57 SP; hence, this PN also refers to mega-networks.

“Astarta” Ltd. – a network “Family Pharmacy” belongs to mega-networks with 61 SP in number.

Table 1

The general characteristics of the retail pharmaceutical market of the Kharkiv region by types of pharmacy networks

Pharmacy network types	The number of sale points in the pharmacy network	The number of business entities (licensees)		The number of sale points	
		units	%	units	%
Single	1	188	49.5	188	13.7
Small	2	84	22.1	168	12.3
	3	34	8.9	102	7.5
	4	19	5.0	76	5.6
	5	11	2.9	55	4.0
Total		148	38.9	401	29.3
Medium	6	7	1.8	42	3.1
	7	4	1.1	28	2.0
	8	1	0.3	8	0.6
	9	2	0.5	18	1.3
Total		15	3.9	126	9.2
Big	11	6	1.6	66	4.8
	12	2	0.5	24	1.8
	14	1	0.3	14	1.0
	16	2	0.5	32	2.3
	17	3	0.8	34	2.5
	18	2	0.5	36	2.6
	19	1	0.3	19	1.4
	20	2	0.5	40	2.9
	21	1	0.3	21	1.5
	22	2	0.5	44	3.2
Total		21	5.5	355	25.9
Large	26	1	0.3	26	1.9
	31	2	0.5	62	4.5
	33	1	0.3	33	2.4
	34	1	0.3	34	2.5
	41	1	0.3	41	3.0
42	1	0.3	42	3.1	
Total		7	1.8	238	17.4
Mega	61	1	0.3	61	4.5
In total		367	100.0	1369	100.0

Notes: Developed according to [5].

Analyzing the analytical data of the information portal "Apteka" (Pharmacy) and our own data it has been found that experts refer to PN having structural features of the monopoly position in the Kharkiv region (having more than 6 SP) the following PN:

- PN "Pharmacy 9-1-1", Kharkiv;
- PN "Zdorovia", Merefа;
- PN "Dobra pharmacy plus" Ltd., Kharkiv;
- PN of the State Wholesale and Retail Enterprise "Regional pharmacy warehouse", Vasischevo;
- PN "Dars-D" Ltd., Chuguev;
- PN of PE «Nika +», Kharkiv;
- PN EOF "Vesta", Vovchansk;
- PN of the Central District Pharmacy No. 131, Krasnokutsk;
- PN "Seb-Farm" Ltd, Kharkiv;
- PN of the Central District Pharmacy No. 114, Bliznyuki.

In general, according to expert estimates in the Kharkiv region there are 37 private networks that have 6 or more pharmacy institutions in their structure. This is the third indicator in Ukraine after the Kyiv and Dnipropetrovsk region.

The hidden monopolization of PN is extremely threatening; the creation of unfavorable conditions for individual entrepreneurs that do not meet the conditions of unfair competition, further destruction of communal and state pharmacy networks with their gradual elimination in the countryside will lead to final consolidation of 2-3 end beneficiaries at the retail pharmacy market. Moreover, they will decide the fate of manufacturers of pharmaceutical products and distributors [6].

Our further study was performed in the direction of analyzing the number of pharmacy institutions in the Kharkiv region by the administrative and territorial features (Fig.).

Apparently, most of the pharmacy institutions (49 %) are located in the cities of the region, 37 % are in urban villages, and only 14 % are active in villages. This ratio generally reflects the division of the urban and rural population in the region. Thus, in 2018 the city population was 2179.5 thousand people, while the rural population was 514.5 thousand people, i.e. the urban population was 4.2 times higher than the rural one.

When analyzing the division of pharmacy institutions by organizational and legal forms (Tab. 2) it has been found that half of the pharmacy institutions in the

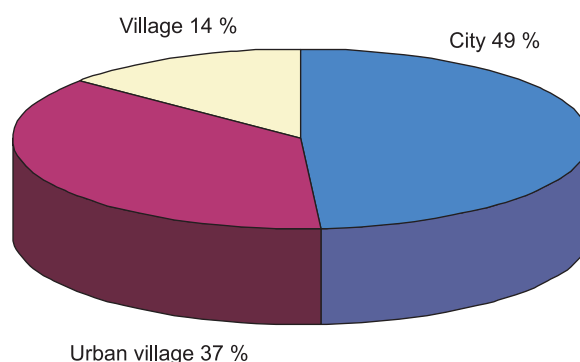


Fig. Division of pharmacy institutions in the Kharkiv region by the administrative and territorial features, 2019

region operate in the form of Ltd. At the same time, there are significant differences between their ratios in Kharkiv, where such an organizational and legal form prevails and makes up 58.8 %, and in the Kharkiv region where it is only 37.6 %. Almost the same share is occupied by individual entrepreneurs in the region – 37.9 %, while in Kharkiv they are only 10.3 %. In Kharkiv, a significant proportion is also occupied by private enterprises – 22.6 %. In addition, over the last 3 years there is a tendency towards a gradual decrease in the number of pharmacy institutions founded by private entrepreneurs in cities and their increase in rural areas.

Regarding division of pharmacy institutions of the region by types of ownership it can be argued that municipal and state pharmacies constitute 8 %; in Kharkiv their share is less – 6.4 %, while in the region – 9.9 %.

In order to provide competitive conditions for the retail sale of medicines, avoidance of monopolies concerning the most regions, it is currently proposed to make radical changes to functioning of business entities in the retail pharmaceutical market. Thus, three relevant draft laws were registered (Tab. 3).

At the same time, the documents submitted contain rather significant contradictions, in particular regarding the non-promotion of competition in the regional markets for the retail sale of medicines, the creation of geographical barriers for the entry of new business entities into the pharmacy market, and others.

Table 2

Division of pharmacy institutions of Kharkiv and the Kharkiv region by organizational and legal forms, 2019

Organizational and legal forms of pharmacy institutions	Kharkiv		Kharkiv region		Total	
	units	%	units	%	units	%
Limited Liability Company, Ltd.	440	58.8	237	37.6	677	49.1
Private enterprise	169	22.6	77	12.2	246	17.9
Physical person- entrepreneurs	77	10.3	239	37.9	316	22.9
Municipal enterprise	36	4.8	47	7.5	83	6.0
State enterprise	12	1.6	15	2.4	27	2.0
Other	14	1.9	15	2.4	29	2.1
Total	748	100	630	100	1378	100.0

Table 3

The analysis of changes in the legislation of Ukraine regarding the implementation of activities in the field of retail sales of medicines

Type of restrictions	The Draft Law "On Amendments to the Law of Ukraine "About Medicines" concerning providing the economic competition and protecting the rights of patients in the retail sale of medicines" (second edition)	The Draft Law "On Amendments to some legislative acts of Ukraine concerning the comprehensive cheapening of medicines for citizens and providing development of the domestic pharmaceutical industry"	The Draft Law "On amendments to some legislative acts of Ukraine on providing the effective competition and guaranteeing the rights of patients in the sphere of retail sale of medicines"
The minimum distance between pharmacies	300 m. The norm does not apply to pharmacies created in towns and villages or will be located in medical and preventive treatment, sanatorium-resort institutions and social protection institutions		Taking into account demographic indicators, economic factors, supporting transportation, as well as the density of the network of medical and preventive treatment and pharmacy institutions
Limitations on the number of pharmacies	Physical person- entrepreneurs, legal entities – no more than 4 pharmacies without restriction of pharmacy points within the administrative-territorial unit of the location of one of the pharmacies. Pharmacies located in the village are not taken into account. It is permitted: 8 pharmacies for business entities conducting activities related to the turnover of controlled substances; 15 pharmacies if the subjects are engaged in extemporaneous drug manufacturing or if it has 5 pharmacies in villages	The number of pharmacies in the same network can not be more than 2 % of the total number of the pharmacies registered (their structural subdivisions) within the region	
Qualification requirements	Physical person- entrepreneurs – must comply with the uniform qualification requirements for persons having the right to engage in the pharmaceutical activities; legal entities - at least one of the participants is a person who meets the uniform qualification requirements for persons having the right to engage in the pharmaceutical activity and should own at least 50% of the share in the authorized capital		The notion of the subject of management and the head of the pharmacy institution is differentiated; Any person will be able to open a pharmacy, but the head of the institution must necessarily meet the qualification requirements. Physical person- entrepreneurs – if the functions of the head of a pharmacy institution is performed directly, then it must also meet the qualification requirements; legal entities – in the executive body must be at least 1 person who has a complete higher education in the field of "Pharmacy", a certificate of a pharmacist-specialist and the certificate of awarding of a qualification category in this specialty

Notes: Developed according to [7-9].

Conclusions and prospects for further research.

Based on the foregoing, the following conclusions can be drawn:

- as of 2019, there are 367 business entities operating in the Kharkiv region, they represent 1369 pharmacies;
- by the number of the registered entities engaged in the drug retail trade almost half (49.5 %) are single pharmacies, 50.5 % of licensees, respectively, represent networks differed in sizes;
- the largest share among the PN in the region by the number of SP is small networks (up to 5 SP) – 29.3 % and big (11-25 SP) – 25.9 %. Each licensee has 3.7 times more places of activity than the number of licenses, and it indicates that most of them work in the form of networks;
- according to the License Registry in the Kharkiv region only one PN belongs to mega-networks and has 61 pharmacy institutions in its structure. At the same

time, there are other mega-networks with over 200 SP (17.3 % of the total number of SP in the region) at the pharmaceutical market of the region. Moreover, this situation is hidden since such licensees are not registered in the License Registry, i.e. the networks are divided into several business entities, which structure consists of only 20-25 SP. This situation is a direct threat to pharmaceutical safety at the market, and it requires state regulation;

- currently, significant changes are taking place in Ukraine to conduct activities in the retail pharmaceutical market in order to prevent further monopolization and provide competitive conditions, in particular to determine a minimum distance between pharmacies, limit the number of pharmacies per owner, establish qualification requirements for a pharmacy owner, organizational requirements.

Conflict of interests: authors have no conflict of interests to declare.

REFERENCES

1. Посилкіна, О. В. Дослідження тенденцій розвитку аптечних мереж в Україні і факторів їх конкурентоспроможності / О. В. Посилкіна, Ж. В. Мала // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія : Логістика. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2018. – № 892. – С. 171–178.
2. Посилкіна, О. В. Аналіз досвіду регулювання діяльності аптечних мереж в Україні і за рубежом / О. В. Посилкіна, Ж. В. Мала // Актуальні проблеми розвитку галузевої економіки та логістики : матер. VI наук.–практ. конф. за міжнар. участю, (м. Харків, 25–26 жовт. 2018 р.). – Х., 2018. – С. 49–54.
3. Бабічева, Г. С. Аналіз сучасних напрямків розвитку ринкової діяльності аптечних підприємств / Г. С. Бабічева, З. М. Мнушко // Укр. журн. клін. та лабораторної медицини. – 2009. – Т. 4, № 1. – С. 7–11.
4. Кіт, Л. З. Чинники впливу на розвиток мережевих аптечних підприємницьких структур / Л. З. Кіт // Регіональна економіка. НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАНУ». – Львів, 2017. – № 4. – С. 110–120.
5. Офіційний сайт Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dls.gov.ua/>
6. Пашков, В. Монополізація аптечних мереж : наслідки та перспективи / В. Пашков // Єженедельник «Аптека». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.apteka.ua/article/462221>
7. Про внесення змін до Закону України «Про лікарські засоби» щодо забезпечення економічної конкуренції та захисту прав пацієнтів при здійсненні роздрібною торгівлі лікарськими засобами : Законопроект (реєстр. № 8591) // Єженедельник «Аптека». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.apteka.ua/article/463538>
8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо комплексного здешевлення ліків для громадян та забезпечення розвитку вітчизняної фармацевтичної галузі : Законопроект (реєстр. № 9372). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GH78C00A.html
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективної конкуренції та гарантування прав пацієнтів у сфері роздрібною торгівлі лікарськими засобами : Законопроект (реєстр. № 10211) // Єженедельник «Аптека». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.apteka.ua/article/497612>

REFERENCES

1. Posylkina, O. V., Mala, Zh. V. (2018). *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhniky»*. Seriiia : Lohistyka. Lviv : Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniky, 892, 171–178.
2. Posylkina, O. V., Mala, Zh. V. (2018). *Aktualni problemy rozvytku haluzevoi ekonomiky ta lohistyky: materialy VI naukovo-praktychnoi konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu*, (25–26. 10. 2018). Kharkiv, 49–54.
3. Babicheva, H. S., Mnushko, Z. M. (2009). *Ukrainskyi zhurnal klinichnoi ta laboratornoi medytsyny*, 4 (1), 7–11.
4. Kit, L. Z. (2017). *Rehionalna ekonomika. NAN Ukrainy. DU «In-t rehionalnykh doslidzhen im. M. I. Dolishnoho NANU»*. Lviv, 4, 110–120.
5. *Ofitsiyni sait Derzhavnoi sluzhby Ukrainy z likarskykh zasobiv ta kontroliu za narkotyky*. (n.d.). Available at : <http://dls.gov.ua/>
6. Pashkov, V. (n.d.). *Ezhenedelnyk «Apteka»*. Available at : <https://www.apteka.ua/article/462221>
7. *Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro likarski zasoby shchodo zabezpechennia ekonomichnoi konkurentsii ta zakhystu prav patsientiv pry zdiisnenni rozdribnoi torhivli likarskymy zasobamy» : Zakonoproekt (reiestr. № 8591)*. (n.d.). Ezhenedelnyk «Apteka». Available at : <https://www.apteka.ua/article/463538>
8. *Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo kompleksnoho zdeshvlennia likiv dlia hromadian ta zabezpechennia rozvytku vitchyznianoï farmatsevtichnoi haluzi : Zakonoproekt (reiestr. № 9372)*. (n.d.). Available at : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GH78C00A.html
9. *Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo zabezpechennia efektyvnoi konkurentsii ta harantuvannia prav patsientiv u sferi rozdribnoi torhivli likarskymy zasobamy : Zakonoproekt (reiestr. № 10211)*. (n.d.). Ezhenedelnyk «Apteka». Available at : <https://www.apteka.ua/article/497612>

Informations about authors:

Moroz Sv. G., Candidate of Economics (PhD), associate professor of the Department of Organization and Economics of Pharmacy, National University of Pharmacy. E-mail: economica@nuph.edu.ua. ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4150-0741>

Nemchenko A. S., Doctor of Pharmacy (Dr. habil.), professor, head of the Department of Organization and Economics of Pharmacy, National University of Pharmacy. E-mail: economica@nuph.edu.ua. ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-1601-8881>

Podgaina M. V., Candidate of Pharmacy (PhD), associate professor of the Department of Organization and Economics of Pharmacy, National University of Pharmacy. E-mail: economica@nuph.edu.ua. ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-2088-0469>

Lebedyn A. M., Candidate of Pharmacy (PhD), teaching assistant of the Department of Organization and Economics of Pharmacy, National University of Pharmacy. E-mail: alla_leb7@ukr.net. ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-8101-1056>

Відомості про авторів:

Мороз С. Г., канд. економ. наук, доцент кафедри організації та економіки фармації, Національний фармацевтичний університет. E-mail: economica@nuph.edu.ua. ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4150-0741>

Немченко А. С., д-р фармац. наук, професор, завідувач кафедри організації та економіки фармації, Національний фармацевтичний університет. E-mail: economica@nuph.edu.ua. ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-1601-8881>

Подгайна М. В., канд. фармац. наук, доцент кафедри організації та економіки фармації, Національний фармацевтичний університет. E-mail: economica@nuph.edu.ua. ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-2088-0469>

Лебедин А. М., канд. фармац. наук, асистент кафедри організації та економіки фармації, Національний фармацевтичний університет. E-mail: alla_leb7@ukr.net. ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-8101-1056>

Сведения об авторах:

Мороз С. Г., канд. эконом. наук, доцент кафедры организации и экономики фармации, Национальный фармацевтический университет. E-mail: economica@nuph.edu.ua. ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4150-0741>

Немченко А. С., д-р фармац. наук, профессор, заведующая кафедрой организации и экономики фармации, Национальный фармацевтический университет. E-mail: economica@nuph.edu.ua. ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-1601-8881>

Подгайна М. В., канд. фармац. наук, доцент кафедры организации и экономики фармации, Национальный фармацевтический университет. E-mail: economica@nuph.edu.ua. ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-2088-0469>

Лебедин А. Н., канд. фармац. наук, ассистент кафедры организации и экономики фармации, Национальный фармацевтический университет. E-mail: alla_leb7@ukr.net. ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-8101-1056>

Надійшла до редакції 20.05.2019 р.